

Udskriftsdato: 14. december 2025

AFG nr 9449 af 23/06/2009 (Gældende)

Moms – inddrivelse af fordringer - debitorforsikring

Ministerium: Skatteministeriet

Journalnummer: Skattemin.,
SKAT, j.nr. 08-159694

Moms – inddrivelse af fordringer - debitorforsikring

Spørgsmål Svar

1. Kan det bekræftes, at vedlagte udkast til aftale mellem en virksomhed og en inkassovirksomhed ikke er en overdragelse af fordringer til eje?

Ja.

2. Kan det bekræftes, at garantibetalingen fra inkassovirksomheden er en momsfri indtægt for spørger i form af erstatning?

Nej.

Beskrivelse af de faktiske forhold

Spørger driver såvel momspligtig som momsfri virksomhed i form af udlån, salg og udlejning af elektroniske apparater, herunder hårde hvidevarer.

Hertil formidles der forsikring.

Spørger henvender sig hovedsageligt kun til private forbrugere.

Inddrivelse af udestående fordringer

Hidtil har spørger selv stået for inddrivelsen af sine fordringer.

Denne metode ønskes udbygget således, at efter spørger har forestået den første del af inddrivelsesproceduren vil fordringerne blive oversendt til en inkassovirksomhed for videreforanstaltning/inddrivelse.

Inkassovirksomheden er en uafhængig 3. mand.

Udkast til samarbejdsaftale inkl. bilag mellem spørger og Inkassovirksomhed.

Af samarbejdsaftalen fremgår det, at spørger forpligter sig til kun at benytte inkassovirksomheden til inddrivelse af sine inkassosager.

Aftale mellem spørger og inkassovirksomhed løber i x år og vil automatisk blive forlænget, hvis den ikke opsiges.

Der er i aftalen indsat et forventet gennemsnitligt antal inkassosager om måneden og en total hovedstol pr. måned.

Såfremt den realiserede mængde afviger væsentligt fra dette niveau, kan nedennævnte løsningsgrad tages op til genforhandling.

Der stilles kaution fra inkassovirksomheden, som sikkerhed for nedennævnte løsningsgrad.

*Generelle vilkår - inkassoservice

Ad punkt 13.

Inkassovirksomheden inddriver kundens ubetalte udenretligt/retligt krav i henhold til tjenestebeskrivelsen.

*Tjenestebeskrivelse - inkassoservice

2. Inkassobehandling

...

" Betaler debitor ikke, overgår sagen til videre inkassobehandling med mindre andet er aftalt".

2.2 Udenretlig inkasso

...

"Betaler debitor ikke det fulde beløb fortsætter inddrivelsesforløbet, der inkluderer skriftlig og telefonisk rykning."

...

2.3 Retlig inkasso

"Retlig inkassobehandling benyttes i tilfælde af tvist, ved tvangsinddrivelse/tvangsrealisation og kun efter skriftlig aftale."

...

2.4 Overvågning inkasso

"Sager der ikke er fuldt indgået efter udenretlig eller retlig behandling viderebehandles i inkassovirksomhedens overvågningsafdeling. Afdelingen arbejder langsigtet på at få debitor til at indfri kravet".

*Øvrige betingelser

Inkassovirksomheden garanterer en løsningsgrad på Y1 % (af oprindelig hovedstol og renter) på krav der er ældre end X1 dage efter registrering til inkasso. Hvis denne løsningsgrad ikke opnås, forpligter inkassovirksomheden sig til, at udbetale differencen til spørger.

Inkassovirksomheden garanterer en løsningsgrad på Y2 % (af oprindelig hovedstol og renter) på krav der er ældre end X2 dage efter registrering til inkasso. Hvis denne løsningsgrad ikke opnås, forpligter inkassovirksomheden sig til, at udbetale differencen til spørger.

Aftalen omkring den garanterede løsningsgrad er udelukkende et forhold mellem spørger og inkassovirksomhed, og vil ikke nedbringe gælden på vegne af skyldneren. Endvidere beholder spørger ejendomsretten til fordringerne under hele forløbet.

Det er ifølge spørger hensigten, at løsningsgraden opgøres på de enkelte månedsoversendelser, det vil sige forholdet mellem den garanterede løsningsgrad og det beløb inkassovirksomheden har inddrevet af de fordringer, der er oversendt i en måned.

For sager der behandles på langtidsovervågning beregner inkassovirksomheden provision i form af en procentdel af det indgåede beløb på hovedstol og renter. Der er aftalt en fordeling på Y3 % til spørger og Y4 % til inkassovirksomheden af indgående beløb på overvågning.

Vedrørende betaling for ydelser leveret af inkassovirksomheden er det af spørger oplyst, at inkassovirksomheden modtager betaling for alle omkostninger i forbindelse med inkasso. Omkostningerne pålignes kundens saldo og opkræves dermed hos kunden sammen med den øvrige saldo. Såfremt det ikke lykkedes for inkassovirksomheden at inddrive et beløb svarende til de pålignede omkostninger dækkes disse omkostninger af spørger. Inkassovirksomheden modtager som følge deraf altid betaling for inkassoomkostninger.

Der ydes ikke et særskilt vederlag for den garanterede løsningsgrad.

Spørgers opfattelse ifølge anmodning og bemærkninger til sagsfremstilling

Det er spørgers opfattelse, at spørgsmålene kan besvares således:

Ja, der er ikke tale om en aftale om overdragelse af fordring til eje, men det er blot en aftale om inddrivelse af fordringer.

Ja, garantibetaling kan ikke anses for en leverance mod vederlag. Der er tale om en momsfri erstatning for inkassovirksomhedens manglende opfyldelse af aftalen om inddrivelsen af fordringerne.

Der er efter praksis ikke mulighed for at opnå tabsfradrag for fordringer, der er overdraget til eje til 3. mand.

Der er dog mulighed for, at fradragsretten for tab bevares, hvis fordringen kun overdrages til inkasso eller hvis fordringen overdrages til eje, men hvor køber har ret til at tilbagetransportere fordringen til sælger.

Det fremgår af kontrakten, at fordringen ikke overdrages til eje og spørger modtager hele det inddrevne beløb. Fordringerne er derfor kun overdraget til inkasso, også selvom der er garanteret en vis løsningsgrad.

Der henvises til afgørelsen i TfS 2001, 156Ø (SKM2001.9.ØLR), hvori det konkluderes, at der ikke er sket overdragelse af en fordring til eje idet "Fordringernes værdi blev iht. rammeaftalerne ikke fastsat ved overdragelse til sagsøgeren, og han ydede ikke ved modtagelsen af fordringerne betaling. Han gav ikke tilsagn om en bestemt betaling ...".

Det bemærkes ligeledes, at spørgers eventuelle modtagelse af et "garantibeløb" kan sidestilles med en momsfri erstatning, der modtages som følge af inkassovirksomhedens manglende opfyldelse af kontrakten om inddrivelse af fordringer. Garantibeløbet er således ikke en levering mod vederlag. Derimod er det en betaling for misligholdelse af den indgåede aftale om mindste inddrivelse af fordringer.

SKATs indstilling og begrundelse

Lovgrundlag

Af momslovens § 13, stk. 1, nr. 10 (lovbekendtgørelse nr. 966 af 14. oktober 2005) fremgår det, at:

"Følgende varer og ydelser er fritaget for afgift:

10) Forsikrings- og genforsikringsvirksomhed, herunder ydelser i forbindelse med sådan virksomhed, som udføres af forsikringsmæglere og -formidlere."

Af momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra c fremgår det, at:

"Følgende varer og ydelser er fritaget for afgift:

11) Følgende finansielle aktiviteter:

c) Transaktioner, herunder forhandlinger, vedrørende anbringelse af midler, kontokurantkonti, betalinger, overførsler, fordringer, checks og andre handelsdokumenter, dog ikke inddrivelse af fordringer."

Praksis

Momsvejledningen 2009-1

Udgangspunktet er, jf. Momsvejlednings afsnit G 1.6.3, at fradrag for tab på debitorer nøje er forbundet med den momspligtige virksomhed, der har foretaget den momspligtige leverance. En erhverver af en fordring, der indeholder moms, har derfor ikke krav på fradrag i momsgrundlaget, hvis det senere viser sig, at erhververen lider et tab på fordringerne. Der skal på den anden side heller ikke betales moms af eventuelle gevinster på de overtagne fordringer.

Overdragelse af en fordring til eje, men hvor det samtidig er aftalt, at der ved debtors misligholdelse skal ske tilbagetransport, anses som en betinget overdragelse. Hvis debitor misligholder og det i forbindelse med tilbagetransporten meddeles kunden, at betaling med frigørende virkning herefter alene vil kunne ske til virksomheden, vil virksomheden i disse tilfælde komme til at bære tabet på samme måde, som hvis transporten var formuleret som en overdragelse til sikkerhed. Der vil således ske regulering af momsen i det omfang, hvor virksomheden har lidt et tab på den pågældende debitor.

Factoring

Yderligere fremgår det under afsnit G.1.6.3 - Tab på overtagne fordringer, følgende om factoring:

...

"Der gælder særlige regler for fradrag for tab på debitorer for registrerede produktions- og salgsselskaber, der overdrager fakturakrav på kunder til tredjemand, eksempelvis til et faktoringsselskab eller til et finansieringsselskab, der er oprettet af virksomheden for at opnå en likviditetsforbedring. Factoring kan defineres som systematisk belåning af udestående fordringer.

Ved en transport til sikkerhed bærer produktions- eller salgsselskabet fortsat kreditrisikoen for de overtagne fordringer. Dette indebærer, at produktions- eller salgsselskabet kan foretage regulering i momsregnskabet i forbindelse med konstaterede tab på fordringer, som er overdraget til sikkerhed til et factoring- eller finansieringsselskab. Der vil derimod ikke kunne foretages regulering vedrørende fordringer, som er overdraget til eje, jf. ovenfor.

Hvis factoring- eller finansieringsselskabet alene yder långivning kombineret med en kreditrisikoforsikring, vil produktions- eller salgsselskabet kunne foretage en regulering i momsregnskabet, hvis forsikringen udløses på grund af debtors manglende betaling. Udbetaling af en forsikring sidestilles ikke med betaling fra kunden. Det er dog en forudsætning, at selskabet forbliver ejer af fordringen mod kunden. Det skal videre sikres, at alle beløb, der indgår fra kunden, efter at momsreguleringen er foretaget, medregnes i produktions- eller salgsselskabets momsgrundlag."

EF-domstolen har i sag C-349/96 - Card Protection Plan Ltd. blandt andet taget stilling til, hvilke kriterier der skal anvendes ved vurdering af, om et eller flere elementer i en transaktion skal anses som selvstændige hovedydelser, eller som bi-ydelser i forhold til en hovedydelse.

Når en transaktion består af en gruppe omstændigheder og handlinger, skal der først og fremmest tages hensyn til samtlige omstændigheder ved den pågældende transaktion. Når der henses til, at hver levering af en tjenesteydelse sædvanligvis skal anses for en uafhængig og selvstændig levering men at en ydelse der i økonomisk henseende er en enkelt ydelse ikke kunstigt må deles op, må det undersøges, hvad der særligt karakteriserer den pågældende transaktion. Herigennem skal det afgøres, om den afgiftspligtige person til forbrugeren, forstået som en gennemsnitsforbruger, leverer flere uafhængige hovedydelser eller en enkelt ydelse jf. præmis 28-29.

Af præmis 30 og 31 fremgår det, at en ydelse skal anses for sekundær i forhold til en hovedydelse, når den ikke for kunderne udgør et mål i sig selv, men et middel til at udnytte tjenesteyderens hovedydelse på de bedst mulige betingelser.

Under disse omstændigheder som i sagen havde det ikke afgørende betydning, at der kun faktureres en enkelt pris. Ønskede kunden at erhverve 2 særskilte ydelser, hvoraf den ene var momsfritaget, måtte den del af enhedsprisen, der var prisen for den momsfri ydelse, udskilles.

Ad spørgsmål 1

Det er SKATs opfattelse, at de transaktioner der fremgår af udkast til aftale ikke indebærer, at fordringer overdrages til eje.

Af udkastet til samarbejdsaftalen (inkl. bilag) mellem spørger og inkassovirksomheden fremgår det, at inkassovirksomheden er forpligtet til, at inddrive inkassosager på vegne af spørger.

Spørger er ligeledes garanteret et vist minimumsbeløb, hvis ikke debitor betaler den fulde skyld.

Det fremgår ligeledes, at spørger beholder ejendomsretten til fordringerne under hele inddrivelsesforløbet.

Ud fra de foreliggende oplysninger er det SKATs opfattelse, at der ikke er tale om overdragelse af fordringer til eje. Der lægges vægt på, at selvom der garanteres et minimumsbeløb af fordringernes pålydende, beholder spørger ejendomsretten til fordringerne under hele inddrivelsesforløbet.

SKAT indstiller derfor, at skatterådet besvarer spørgsmål 1 med ja.

Ad spørgsmål 2

Det er SKATs opfattelse, at spørger modtager 2 ydelser mod vederlag fra inkassovirksomheden. Dels en momspligtig ydelse vedrørende inddrivelse af fordringer og dels en momsfri debitorforsikringsydelse - garanti.

Udover at løse inddrivelsesopgaven på vegne af spørger tilbyder inkassovirksomheden også en garanti for en vis minimumsbetaling af fordringernes pålydende såfremt debitor ikke er i stand til at betale.

Det bemærkes, at der ikke ydes særskilt vederlag for, at spørger er garanteret en vis minimumsbetaling i form af en garanteret løsningsgrad/et garantibeløb.

På baggrund af de forelagte oplysninger er det imidlertid SKATs opfattelse, at inkassovirksomhedens ydelse til spørger består af 2 forskellige hovedydelser, idet der er tale om en momspligtig ydelse vedrørende inddrivelse af fordringer jf. momslovens § 4 stk. 1 (momslovens § 13 stk. 1, nr. 11, litra c) samt en

momsfri ydelse, en garanteret minimumsbetaling, der kan sidestilles med en momsfri forsikringsydelse jf. momslovens § 13 stk. 1, nr. 10.

Det er SKATs opfattelse, at den garanterede løsningsgrad skal anses for et mål i sig selv og ikke blot et middel til at udnytte inddrivelsesydelsen på de bedst mulige betingelser.

SKAT er således enig i, at det udbetalte beløb/garantien er momsfri. Beløbet anses dog for at være udbetalt på baggrund af en debitorforsikring, og ikke som en erstatning for manglende opfyldelse af en kontrakt.

Det momsfrie garantibeløb udbetales således på baggrund af en debitorforsikring og ikke som en erstatning for manglende opfyldelse af en kontrakt.

SKAT indstiller derfor, at der svares nej til spørgsmål 2.

Skatterådets afgørelse og begrundelse

Skatterådet tiltræder SKATs indstilling og begrundelse.